

FOLIA ONOMASTICA CROATICA 14 (2005)

UDK 811.162.3'373.23
Stručni članak (bibliografija)TEKUĆA ONOMASTIČKA BIBLIOGRAFIJA
(2002.–2004.)

BIBLIOGRAFIJE, OBLJETNICE I NEKROLOZI, IZVJEŠTAJI, KONGRESI

BIBLIOGRAPHIES, REPORTS, ORGANISATION, CONGRESSES

Bezić-Božanić, Nevenka: Bibliografija *Čakavske riči* (1971–2001). [The bibliography of *Čakavska rič* (1971–2001).] *Čakavska rič*, 30/1–2, Split, 2002, 553–605.

Ustrojena po abecedi autora priloga u *Čakavskoj riči* tijekom tridesetogodišnjega izlaženja.

Burmas Domančić, Dejanira; Kovačić Joško: Prilozi hvarskoj bibliografiji. *Prilozi povijesti otoka Hvara*, 11, Hvar, 2002, 313–324.

Fazinić, Alena: Bibliografija otoka Korčule (V.). *Godišnjak grada Korčule*, 7, Korčula, 2002, 479–483.

Potrebica, Hrvoje: Pregled radova o kultnim i religijskim fenomenima u prapovijesti i antici na hrvatskom povijesnom prostoru. [Database on cultu and religious phenomena in prehistory and antiquity on the Croatian historical area.] *Znakovi i riječi*, Zbornik projekta “Protohistorija i antika hrvatskog povijesnog prostora”, Ur. Marina Miličević Bradač, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2002, 123–195.

Bibliografija sa sažetkom na engleskome jeziku o svakome radu.

Schaub Gomerčić, Ines: Tekuća onomastička bibliografija (2001). [Current onomastic bibliography (2001).] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 243–263.

Šimunović, Petar: Oleg Nikolaevič Trubačev (23. X. 1930. – 9. II. 2002.). *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 239–242. [nekrolog]

Tafra, Branka: Valentin Putanec (Krašić, 2. X. 1917. – Zagreb, 4. I. 2004.). *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 30, Zagreb, 2004, 305–309.

METODOLOGIJA, TERMINOLOGIJA I OPĆE ONOMASTIČKI PROBLEMI
METHODOLOGY, TERMINOLOGY, GENERAL ONOMASTIC PROBLEMS

Brozović Rončević, Dunja: Horvātu onomastikas perspektīvas. *Onomastika Lettica*. 2. laidiens. Sastādītāja [=Ed.] Dzintra Hirša, LU Latviešu valodas institūts, Rīga 2004, 282–295.

Brozović Rončević, Dunja: Onimija u dvojezičnim rječnicima. [On onomastics in bilingual dictionaries.], *Filologija*, 36-37, Zagreb, 2001 [2002], 95–113.

Modeli obradbe onomastičke građe (imena) u višejezičnim rječnicima; s primjerima rješenja u pojedinim rječnicima i prijedlogom modela za relativno ujednačenu obradbu hrvatske imenske građe u višejezičnim rječnicima.

Brozović Rončević, Dunja: Ustroj onomastičkih natuknica (na primjeru Hrvatskoga enciklopedijskog rječnika). [The structure of the onomastic entry in the encyclopaedic dictionary.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 43–52.

Razmatra jedan od mogućih obrazaca za obradbu onomastičke građe (onima) u enciklopedijskome rječniku i uspoređuje s primjerima obradbe onomastičkih natuknica u Skokovu etimologijskome rječniku.

Jezikoslovni zapiski, 8/2. Glasilo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 2002, 150 str.

Tematski svezak pod naslovom *Slovensko imenoslovje* sadržava 12 priloga slovenskih onomastičara i jezikoslovaca u kojima je enciklopedijski predstavljena onomastička znanost u Sloveniji s literaturom na kraju svakoga članka: **Alenka Šivic Dular:** Zgodovina imenoslovja v Sloveniji [The history of onomastics in Slovenia] (7–27). **Metka Furlan:** Predslovanska substratna imena v slovenščini [Pre-Slavic substratum names in Slovenian] (29–35). **Marko Snoj:** O etimologiji osebnih in zemljepisnih imen na Slovenskem [On etymology of personal and place-names in Slovenia] (37–40). **Marko Snoj:** Adstratni in superstratni vplivi na slovensko imensko leksiko [Adstratum and superstratum influences on Slovenian onomastic lexis] (41–45). **Janez Keber:** Rojstna imena, hišna imena, vzdevki, psevdonimi v Sloveniji [Given names, house names, nicknames and pseudonyms in Slovenia] (47–69). **Silvo Torkar:** Priimki na Slovenskem [Surnames in Slovenia] (71–79). **Viktor Majdič:** Imena vasi in mest v Sloveniji [Names of villages and towns in Slovenia] (81–92). **Dušan Čop:** Gorska, terenska (ledinska) in vodna imena v Sloveniji [Oronyms, microtoponyms and hydronyms in Slovenia] (93–108). **Alenka Gložančev:** Hrematonimi [Chrematonyms] (109–131). **Pavle Merkù:** Slovensko imenoslovje v Italiji. [Slovenian onomastics in Italy] (133–136). **Marija Kozar:** Slovensko imenoslovje v Porabju [Onomastics in the Porabje area] (137–139) u zapadnom dijelu Mađarske. **Janez Keber:** Slovarček imenoslovnih in drugih jezikoslovnih izrazov (141–148).

TOPONIMIJA / PLACE-NAMES

Andrić, Stanko: Srednjovjekovni Šarengrad i njegovi gospodari. [Medieval Šarengrad (Atya) and its lords.] *Povijesni prilozi*, 21/23, Zagreb, 2002, 43–70.

Na temelju dostupne arhivske građe izlaže sliku o šarengradskoj utvrdi, vlastelinstvu, franjevačkom samostanu i crkvama. Povijesna toponimija i antroponimija. TO *Athya*, *castellum Atya*, *Atyavár* = tvrđava u Šarenggradu, spominje se početkom 15. st. mađ. *atya* 'otac'. TO *Atyina*, *Athina*, *Atina* = Voćin < O(t)čin.

AO *Zaar* = lat. *calvus* 'čelav, plješiv'; ovdje 'obrijane glave'; 'poganin'. mađ. *szár* 'šaren'.

Babić, Stjepan: Zašto je *Antarktika* kad je *Arktik*? [Why *Antarktika*, when *Arktik*?] *Jezik*, 50/3 (2003), Zagreb, 2003, 109–110.

Babić, Stjepan: Dva značenja hrvatsko primorje – povijesno i suvremeno. *Jezik*, 51/2 (2004), Zagreb, 2004, 72–73.

Zalaže se za upotrebu imena *Hrvatsko primorje* od Rječine do Starigrada kao povijesnog naziva, a *hrvatsko primorje* kao suvremeni zemljopisni naziv koji obuhvaća područje od Savudrije do Boke kotorske.

Babić, Stjepan: Hrvatsko primorje i Kvarner kao višestruko pitanje. [The Croatian Littoral and the Kvarnerski Bay.] *Jezik*, 50/5 (2003), Zagreb, 2003, 169–170.

Pregled upotrebe spomenutih imena u dnevnom tisku i suvremenim priručnicima. Pitanje značenja naziva *Hrvatsko (hrvatsko) primorje* i s time u vezi pravopisna norma.

Bačić, Stanko: U XV. stoljeću postojala su dva Benkovića (Benkovca). U: *Hrvatska u doba kneza Branimira. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Benkovcu 12. lipnja 1998.* Zadar, 2002, 197–203.

Spomen dvaju Benkovaca u dokumentu iz 1449. god. i povijest crkve Sv. Ante smještene uz benkovački kaštel.

Barić, Ernest: Toponimi i mikrotoponimi šokačkih sela u Mađarskoj. *Šokačka rič*, 2, Vinkovci, 2004, 69–75.

Pregled TO na području mađarske Baranjske županije: 9 sela bošnjačkih Hrvata J i II od Pečuha: Salanta, Pogan, Njemet, Sukid, Ata, Suka, Udvar, Kukinj i Semelj (u Semelju etnonim Bošnjak često i prezime); sela J od ceste Mohač-Pečuh naseljena šokačkim Hrvatima: Lotar, Birjan, Belvar, Titoš, Kašad i Semartin te na S od spomenute ceste: Kozar, Šoroš, Katolj, Olas, Maraza, Marok, Minjorod, Vršenda i Lančug, Mohač ili Muvač.

Begović, Vlasta; Schrunk, Ivančica: Rimske vile Istre i Dalmacije I. dio: pregled lokaliteta. [Roman villas in Istria and Dalmatia part I.] *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, 19 (2002), Zagreb, 113–130.

Begović, Vlasta; Schrunk, Ivančica: Rimske vile Istre i Dalmacije II. dio: tipologija vila. [Roman villas in Istria and Dalmatia part II: Typology of villas.] *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, 20 (2003), Zagreb, 95–111.

Begović, Vlasta; Schrunk, Ivančica: Roman villas in Istria and Dalmatia part III: Maritime villas. *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu*, 21 (2004), Zagreb, 65–90.

Bezić-Božanić, Nevenka: Katastarska izmjera Supetra, Miraca i Sutivana na otoku Braču četrdesetih godina 19. st. [Cadastral survey of Supetar, Mirca and Sutivan on the island of Brač.] *Građa i prilozi za povijest Dalmacije*, 17, Split, 2001, 75–95.

Podatci o smještaju lokaliteta, broju parcela i kuća s preciznim granicama. Navode se crkve i groblja, opis kuća, raster i izgled ulica, podjela zemljišta, pojedinačni vlasnici kuća i zemljišta.

Brozović Rončević, Dunja: Language contact in Croatia as reflected in onomastics. U: *Studies in Eurolinguistics : Convergence and Divergence in European languages*, ed. P. Sture Ureland, vol. 1, Logos, Berlin, 2002, 355–372.

Jezični dodiri na hrvatskome području na temelju onomastičkih podataka. Pregled romanskih, ugarskih, turskih elemenata u hrvatskoj imenskoj građi.

Brozović Rončević, Dunja: Inojezični elementi u hrvatskome zemljopisnome nazivlju. [Foreign elements in Croatian geographical terminology.] *Hrvatski dijalektološki zbornik*, 12, Zagreb, 2003, 3–14.

Brozović Rončević, Dunja: Ojkonimijska preimenovanja na području Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije nakon god. 1990. [Oikonymische Umbenennungen auf dem Gebiet Kroatiens, Bosniens und der Herzegowina, Montenegros und Serbiens nach 1990]. U: Bosanski – hrvatski – srpski (Bosnisch – kroatisch – serbisch); Aktuelna pitanja jezika Bošnjaka, Hrvata, Srba i Crnogoraca. *Wiener Slawistischer Almanach, Sonderband 57*, Wien, 2003, 53–63.

Preimenovanja imena naselja na prostoru bivše SFRJ. Povijesni pregled, s osobitim obzirom na politički motivirana preimenovanja nakon raspada Jugoslavije.

Čače, Slobodan: Corcira e la tradizione greca dell'espansione dei Liburni nell'Adriatico orientale. [Korkira i grčke predaje o raširenosti Liburna po istočnom Jadranu.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 83–100.

Antičkoj vijesti o Liburnima na istočnoj obali Jadrana do Krfa utvrđuje korkirsko podrijetlo predaje o rasprostranjenosti Liburna od Krfa do Hilejskog poluotoka.

Čače, Slobodan: O ranijim grčkim imenima mjesta na istočnom Jadranu. [On earlier Greek place-names of the East Adriatic.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 53–76.

Periodizacija istočnojadranske toponimije grčkoga podrijetla (isključivo u primorju hrvatskoga dijela istočnojadranske obale) na primjerima: Apsyrtides, Pharos, Tauris, Issa, Tragurion, Corcyrā nigra, Melite, Elaphites, Lopud, Šipan, Koločep, Ragusium, Epidaurum. Sa zemljovidima.

- Đurić, Tomislav; Feletar, Dragutin:** *Stari gradovi, dvorci i crkve Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema*. [Old towns, castles and churches of Slavonnia-Baranja-West Srijem Region.] Hrvatski zemljopis, Samobor, 2002, 366 str. + 1 zemljovid. [Biblioteka Historia Croatica, knj. 32]
Pregled povijesti oko 270 mjesta i oko 500 zdanja na području Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema.
- Eichler, Ernst (ur.):** *Atlas altsorbischer Ortsnamentypen. Studien zu toponymischen Arealen des altsorbischen Gebietes im westslawischen Sprachraum*. Unter der Leitung von Inge Bily bearbeitet von Inge Bily, Bärbel Breitzfeld und Manuela Züfle, Verlag der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, Leipzig, 2000–2003. [Heft 1, 100 str., 1 karta (2000); Heft 2, 182 str., 23 karte (2003); Heft 3/4, 197 str., 12 karata (2003)]
- Frančić, Anđela:** Rečka mikrotoponimija. [Microtoponymy of Reka.] *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 29, Zagreb, 2003, 373–389.
Analiza stotinjak rečkih mikrotoponima iz popisa katastarskih čestica Katastarske općine Reka (Katastarski kotar Koprivnica) i onih skupljenih i provjerenih na terenu.
- Gaffney, V.; Čače, S.; Hayes, J.; Kirigin, B.; Leach, P.; Vujnović, N.:** Secret histories: the pre-colonial archaeological context for Greek settlement of the central Adriatic islands. [Tajne povijesti: pretkolonijalni arheološki kontekst grčkih naseobina na srednjodalmatinskim otocima.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 25–50.
Rasvjetljavanje predgrčkog sustava naselja na Braču, Hvaru i Visu te odnosa i veza Grka i domaćeg stanovništva. Razlozi koji su mogli voditi stare Grke pri izboru mjesta za kolonizaciju.
- Glibo, Rajko:** Ramsko-hrvatski toponimi. *Hrvatska misao*, 6/23–24 (2002), Ogranak Matice hrvatske Sarajevo, 158–170.
- Gluhak, Alemko:** Koreja, a ne “Korea”. [Koreja, not “Korea”]. *Jezik*, 50/3 (2003), Zagreb, 2003, 110–112.
Zastupa uporabu oblika: *Korèja*, *Korèjac*, *Kòrèjka*, *kòrèjskī*.
- Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. stoljeća. Sv. 5. Virovitička županija.** Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2002.
- Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. stoljeća. Sv. 6. Požeška županija.** Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2002.
- Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. stoljeća. Sv. 7. Križevačka županija.** Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2003.
- Hrvatska na tajnim zemljovidima 18. i 19. stoljeća. Sv. 8. Đurđevačka pukovnija.** Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2003.
- Janošić, Ivana Iskra:** *Urbanizacija Cibala i razvoj keramičarskih središta*. HAZU – Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, Gradski muzej Vinkovci,

Zagreb-Vinkovci, 2001, 207 str.

Arheološka istraživanja rimskih Cibala na užem području Vinkovaca. Povijesno-topografski pregled, etimologija imena, pregled naseljavanja od mlađeg neolitika nadalje i pregled povijesnih događanja u rimsko doba i romanizacije, osnivanje rimske *Colonia Aurelia Cibalae*, njezin urbani razvoj i značenje za cijelo područje.

Jelaska, Joško: Varoš Dobri u Splitu. [Varoš Dobri in Split.] *Grđa i prilozi za povijest Dalmacije*, 17, Split, 2001, 147–207.

Raspravlja o geološkom položaju ovog najmlađeg dijela Splita izvan zidina i traži kontinuitet prethodnih naselja i toponima. Kartografski prikaz.

Jeličić-Radonić, Jasna: Pharos – città antica. Nuove scoperte archeologiche dalla Faros greca ed ellenistica. [Faros – antički grad. Novi grčki i helenistički nalazi Farosa.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 221–240.

Na temelju novijih arheoloških istraživanja iznosi nove podatke o izgledu i veličini grčkog Pharosa.

Jutronić, Andre: *Bračke teme*. [Studies on the island of Brač.] Odabrala i uredila Nevenka Bezić-Božanić, Književni krug Split, Split, 2002, 371 str. [Biblioteka Suvremenici, sv. 14]

Izbor iz Jutronićevih radova na arhivskoj građi i proučavanju demografske i kulturne prošlosti bračkih naselja. U radu Stara raseljena naselja i nova naselja na istoku Brača (21–33) ubicira srednjovjekovna raseljena naselja: *Gornji Humac*, *Straževnik*, *Podhume*, *Dubravice*, *Gradac*, *Mošuljice*, *Podgračišće*. Nova nastala u 16. i 17. st.: *Gornji Humac*, *Selca*, *Povlja*, *Novo Selo*, *Sumartin*. Obiteljska povijest bračkih Dominis-Gospodnetića (64–102). O procesu naseljavanja Brača i antroponimiji doseljenika: Veze Bračana s drugim otočanima i Primorcima (268–286), Poljičani na Braču (295–303), Bosansko-hercegovačko podrijetlo nekih Bračana (304–317).

Kamberović, Husnija: *Begovski zemljišni posjedi u Bosni i Hercegovini od 1878. do 1918. godine*. Hrvatski institut za povijest, Zagreb; Institut za istoriju Sarajevo, 2003, 551 str. [Biblioteka Hrvatska povjesnica, 3; Monografije i studije, 24]

O odnosima vlasništva nad zemljišnim posjedima u BiH tijekom povijesti i austro-ugarskom sređivanju istih. O pravom značenju titule *beg* u austro-ugarsko doba (39–108). Vrsta i struktura zemljišnih posjeda (109–178). Teritorijalni okvir i porodična mreža (179–230). U poglavlju Zemljoposjednička elita (231–476) donosi antroponijske podatke o podrijetlu najzaslužnijih bošnjačkih porodica.

Kolenić, Ljiljana: Slavonski gradovi u starim hrvatskim rječnicima. [Slavonian towns in old Croatian dictionaries.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 113–122.

Analizira imena slavonskih gradova i opće imenice uz ojkonime u rječnicima i gramatikama 17. i 18. st.: Mikaljinu *Blago jezika slovinskoga* (1649.), Habdelićevu *Dictionar ili reči slovenske* (1670.), Belostenčevu *Gazofilacij* (1740.), Della Belli-

nom *Dizionario* (1728.), Babićevoj *Prima grammaticae institutio* (1712.), Reljkovićevoj *Novoj slavonskoj i nimačkoj gramatici* (1767.), Lanosovićevoj *Neue Einleitung zur slawonischen Sprache* (1778. i 1795.) i Jambrešićevu *Leksikonu* (1742.).

Lombardo, Mario: I Greci a Kerkyra Melaina [*Syll.* 141]: pratiche coloniali e ruolo degli indigeni. [Grci na Korkiri Melajni: kolonijalna iskustva i uloga domorodačkog stanovništva.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 121–140.

Rasvjetljuje okolnosti nastanka grčke kolonije, vjerojatno sirakuške, na području Lumbarde na Korčuli o kojoj svjedoči izvor *Lumbardska psefizma*.

Lončar, Milenko: Dalmatinske etimologije Konstantina Porfirogeneta. [Dalmatian etymologies of Constantine Porphyrogenitus.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 149–174.

Analizira sve dalmatinske etimologije iz spisa *De administrando imperio* cara Konstantina VII. Porfirogeneta i uspoređuje ih s onima iz ostalog dijela spisa. Zaključuje o njihovoj dvostruko većoj brojnosti u dalmatinskim poglavljima 29–36. Etimologije obuhvaćaju svih 5 kopnenih romanskih gradova i svih 7 slavenskih zajednica u njihovu zaleđu: Romani, Dukljani, Klis, Pogani, Dubrovčani, Split, Trogir, Kotor, Zadar, Bijeli Hrvati, Hrvati; Srbica, Srbi, servula, cervulijani; Zahumljani, Buna; Trebinje, Konavle, Duklja; Pogani, Neretvani.

Marković, Mirko: *Antička naselja i grčko-rimska zemljopisna imena na tlu današnje Hrvatske*. [Ancient settlements and Greek-Roman place-names in Croatia.] Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2004, 278 str.

Marković, Mirko: *Gorski kotar. Stanovništvo i naselja*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, 127 str.

Marković, Mirko: *Hrvatska na starim zemljovidima*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2002, 80 str.

Marković, Mirko: *Hrvatski otoci na Jadranu*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2004, 221 str.

Marković, Mirko: *Hrvatsko zagorje. Stanovništvo i naselja*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, 111 str.

Marković, Mirko: *Istočna Slavonija. Stanovništvo i naselja*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, 127 str.

Marković, Mirko: *Međimurje. Stanovništvo i naselja*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, 112 str.

Marković, Mirko: *Slavonija. Povijest naselja i podrijetlo stanovništva*. Golden marketing, Zagreb, 2002, 614 str.

Markus, Tomislav: *Predstavke županija i gradova Banske Hrvatske: 1861.–1867. Izabrani dokumenti*. Hrvatski institut za povijest, Dom i svijet, 2002. [Biblioteka Hrvatska povjesnica, 3; Monografije i studije, 21]

Mažuran, Ive: *Karlobag 1251.–2001*. Karlobag, 2001, 127 str.

Monografija o jedinom gradskom naselju između Senja i Starigrada pisana na temelju mnogobrojnih arhivskih vrela. TO *Vegium* (u rimsko doba), *Bag* (do kraja 16. st.), *Scissa* (prvi spomen 1251. god.), *Carlowaag* (prvi spomen 1580. god.).

Naldini, Paolo: *Crkveni krajopis ali Opis mesta in Škofije Justinopolis, ljudsko Koper*. Zgodovinsko društvo za južno Primorsko: Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije, Koper, 2001. [Knjižnica Annales Majora]

Nikolić, Vidan: O jednom neobičnom toponimu kod Ankare u Turskoj (Srp Gazi – ‘Srpski pobjednik’). [On an unusual toponym near Ankara, Turkey (Srp Gazi – ‘Serbian hero’).] *Acta onomastica*, Ročnik 45, Praha, 2004, 32–39.

Srp Gazi oronim kod srednjovjekovne utvrde Angore (današnje Ankare). *Gazi Mes-tan* mikrotoponim u Srbiji na Kosovu polju. *gazi* – turcizam arapskog podrijetla (ar. ghāzi > gazi ‘junak, pobjednik’).

Omašić, Vjeko: *Kaštela od prapovijesti do početka XX. stoljeća. Sv. I.* Muzej grada Kaštela i “Bijaći”, Kaštela, 2001.

Omašić, Vjeko: *Kaštela od kraja 18. do početka 20. stoljeća. Sv. II.* Muzej grada Kaštela i “Bijaći”, Kaštela, 2001.

Pavleš, Janko: *Koprivničko i đurđevačko vlastelinstvo: povijest, topografija, organizacija i struktura*. Koprivnica, vlastita naklada, 2001.

Putanec, Valentin: Etimološki prinosi (21–26). [Etymological contributions (21–26).] *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 28, Zagreb, 2002, 185–189.

22. Etimologija ilirskoga potamonima *Hippius* (2. st. po Kr.) – danas rijeka Cetina u Hrvatskoj, njezin gornji tok. 23. Jezično postanje toponima *Jarak* u Hrvatskoj.

Schaub Gomerčić, Ines: Pristup obradbi predijalne toponimije na hrvatskome dijelu Jadrana. [Approach to the analysis of toponymy derived from Roman landowners on the Croatian part of Adriatic.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 175–188.

Osobine predijalne toponimije u kontekstu civilizacijskog nasljeđa na hrvatskom jadranskom prostoru, uvjeti njihova preživljavanja od rimskoga doba na primjeru romanskih toponimijskih prilagođenica s dočekom *-an*, *-ana* u hrvatskome jeziku te prijedlog obrasca za njihovu obradbu koji se temelji na interdisciplinarnom pristupu opimjeren na 2 toponima: Marčana (Istra) i Bošana (Dalmacija).

Schilardi, Demetrius: Notes on Paros and the colonies Anchiale and Pharos on Dalmatian coast. [Bilješke o Parosu i kolonijama Anhiale i Farosu na dalmatinskoj obali.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 159–194.

Na temelju rezultata istraživanja Parosa, njegove snage i mogućnosti pokretanja kolonizatorskih ekspedicija ocjenjuje vjerojatnost dolaska na jadransko područje i moguću kronološki okvir nazočnosti Parana na Jadranu.

Skračić, Vladimir: Koje otoke označava Porfirogenetov Katautrebena? [Which islands are designated by Porphyrogenitus' Katautrebena?] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 189–202.

Revizija dosadanih ubikacija Porfirogenetove sintagme *Katautrebena* koje se prvi dio *Katau/Katan* tradicionalno odnosi na Tkon, u prošlosti ime za naselje i čitav otok Pašman, dok za drugi *trebena* uglavnom nema prijedloga. Autor povezuje prvi dio sintagme s otokom *Katina* u kornatskom otočju.

Skračić, Vladimir: Kòrnati i Kurnāti. *Čakavska rič*, 30/1–2, Split, 2002, 63–67.

Zalaže se za očuvanje dubletnih oblika imena, etnika i ktetika kornatskih otoka: Kòrnati, kòrnatskī, *Kornatar, *Kornatarica i Kurnāti, kurnāškī, Kurnātar, Kurnātarica. Pregled svih etnika i ktetika u današnjoj upotrebi za pojedine kornatske porte.

Slapšak, Božidar: Nova opažanja o parcelaciji Chore Farosa. [New observations on the regular land division in the Chora of Pharos.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 195–220.

O vjerojatno postupnom tijeku zaposjedanja agrarnog zemljišta u okolici ovog grčkog naselja.

Slukan-Altić, Mirela: Kartografski izvori otoka Mljeta. [Cartographic sources of the island of Mljet]. *Građa i prilozi za povijest Dalmacije*, 17, Split, 2001, 299–325.

Analizira smještaj mljetskih naselja od predrimskog doba, prati naselja u antičkim i srednjovjekovnim vrelima, na renesansnim zemljovidima i onima Dubrovačke Republike. Na kraju položaj Mljeta na mletačkim kartama iz 18. st. i prva sustavna izmjera. Donosi preslike 9 kartografskih vrela.

Slukan-Altić, Mirela: Kartografski izvori za povijest Đurđevca od srednjovjekovne utvrde do idealnog grada. *Podravina – Časopis za multidisciplinarnu istraživanja*, 2/3, Meridijani, Koprivnica, 2003, 90–102.

Na osnovi arhivske građe rekonstruira i prati urbani razvoj Đurđevca od prvoga spomena 1270., od 13. do 15. st. važno je trgovište, u 16. st. protuosmanlijska utvrda u sklopu Vojne Krajine, u 18. st. prerasta u središnje trgovište đurđevačke Podravine, u 19. st. započinje urbanizacijski razvoj. Donosi 10 kartografskih prikaza Đurđevca od 16. do 20. st.

Suić, Mate: *Antički grad na istočnom Jadranu*. [Ancient town on the Eastern Adriatic.] Drugo prošireno izdanje. Golden marketing; Institut za arheologiju, Zagreb, 2003, 528 str. + 195 sl. + 9 tbl.

Szabo, Agneza: Hrvatsko primorje – povijest i politički pojam. [The Croatian Littoral – Aspects of the historical and political meaning.] *Jezik*, 50/5 (2003), Zagreb, 2003, 170–176.

Šegota, Tomislav: Hrvatsko primorje. [The Croatian Littoral.] *Jezik*, 50/5 (2003), Zagreb, 2003, 177–179.

O upotrebi imena *Hrvatsko primorje* s geografskoga stajališta.

- Šimunović, Petar:** “A Turci nalegoše na jazik hrvacki”. Toponomastička i jezična stratigrafija u Lici. U: *Lika i Ličani u hrvatskom jezikoslovlju*, Ur. M. Samardžija, Ed. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2003, 71–89. [Posebna izdanja VI]
Toponomastička stratigrafija u Lici i podrijetlo ojkonima prethrvatske i hrvatske provenijencije. Opis imenskih struktura ojkonima i njihov razmještaj. Demografske prilike izazvane migracijama u 16. i 17. st. te u vezi s time raspored ličkih govor. Zemljovid.
- Šimunović, Petar:** Bibinjski mjestopis. U: I. Šindija, *Bibinjski korijeni*, Matica hrvatska, Zadar, 2003, V.–X.
- Šimunović, Petar:** *Bračka toponimija*. Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2004, 327 str.
- Šimunović, Petar:** Međimurje u svojim prezimenima. A. Frančić, *Međimurska prezimena*, 2002. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 29, Zagreb, 2003, 448–453. [prikaz]
- Šimunović, Petar:** Metaforičnost u toponimiji zadarsko-šibenskih otoka. [Metaphors in the toponymy in the names of the Zadar-Šibenik islands.] *Čakavska rič*, 30/1–2, Split, 2002, 55–62.
Analiza metaforičnih nesonima s područja Kornata.
- Šimunović, Petar:** Nadimci u Hrvata. *Govor*, 20/1–2, Zagreb, 2003, 421–429.
- Šimunović, Petar:** Ojkonimija srednjovjekovne Vukovske župe. [Oikonymy of the medieval parish of Vukovo.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 1–41.
Lingvistička slika Vukovske župe s dijakronijskog aspekta prikazana na toponomastičkoj analizi i klasifikaciji ojkonima do najeзде Turaka u 16. st. sa zemljovidima. Kulturna i jezična stratifikacija očituje se u povijesnim toponimima predslavenskog, slavenskog i mađarskog podrijetla i tvorbe. Popis jezičnih pojava pri prilagodbi TO mađarskom jeziku s literaturom.
- Šimunović, Petar:** Onomastika. U: *140 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, HAZU, 2001 (2002), 143–145.
- Šimunović, Petar:** Stanovništvo i prezimena Makarskoga primorja. U: M. Ujdurović, *Stanovništvo Makarskoga primorja*, Gradac, 2002, 225–231.
- Šunde, Smiljana:** *Sutikla. Crkva, legende i običaji u Podgori*. Vlastita naklada, Zagreb, 2001, 305 str.
Akcentuirani antroponimijski i toponimijski podatci s područja Podgore.
- Zaninović, Marin:** Grčke podjele zemljišta na otocima Hvaru, Visu i Korčuli. [L’Antica divisione Greca della terra sulle isole Hvar (Lesina), Vis (Lissa) e Korčula (Curzola).] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 261–287.
Usporedni prikaz podjele agera oko grčkih kolonija na Hvaru, Visu i Korčuli.

ANTROPONIMIJA / ANTHROPONYMY

Andreis, Mladen: Analiza Buffalisove genealogije na temelju povijesnih izvora. *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU i društvene znanosti HAZU*, 19, Zagreb, 2001, 1–22.

Navodi pripadnike i razvoj trogirskih patricijskih rodova usporedbom na temelju rukopisa Jerolima Buffalisa iz 18. st. i izvorne arhivske građe. Navodi probleme istraživanja srednjovjekovne genealogije.

Andreis, Mladen: Trogirski patricijat u srednjem vijeku. [The patrician families of Trogir in the middle ages.] *Rasprave iz hrvatske kulturne prošlosti*, 2, Zagreb, 2002, 5–210.

Usporedni prikaz (krivotvorenog) rodoslovlja trogirske obitelji Buffalisa prema rukopisu Jerolima Buffalisa iz 18. st. i rodoslovlja iste obitelji što ga je autor članka izradio na osnovi arhivske građe za 13. i 14. st.

Benzon, Ivana: Obiteljski nadimci u Vranjicu kod Splita. [Family nicknames in Vranjic near Split.] *Čakavska rič*, 31/1–2, Split, 2003, 165–188.

Donosi akcentuirani popis i analizu nadimaka iz Vranjica kod Splita.

Bergermayer, Angela: Die slowenischen Personennamen im Verzeichnis der Besitzungen der Görzer Grafen (um 1200). [Slovenska osobna imena u popisu posjeda goričkih grofova (oko 1200.).] *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, 50, Wien, 2004, 7–24.

Obradba slovenske povijesne antroponimije iz objavljene srednjovjekovne građe.

Bertoša, Slaven: Migracijsko povezivanje istočnog Sredozemlja i Pule prema puljskim matičnim knjigama (17.–19. st.). I. dio. *Croatia Christiana periodica*, 26/50, Zagreb, 2002, 85–133.

Antroponimijska građa iz matičnih knjiga grada Pule.

Bertoša, Slaven: Migracijsko povezivanje istočnog Sredozemlja i Pule prema puljskim matičnim knjigama (17.–19. st.). II. dio. *Croatia Christiana periodica*, 27/51, Zagreb, 2003, 27–78.

Bertoša, Slaven: Neka obilježja matičnih knjiga grada Pule s osvrtom na prezimena sjeverne Istre (XVII.–XIX. stoljeće). *Buzetski zbornik*, 28, Buzet, 2002, 73–93.

Bertoša, Slaven: *Život i smrt u Puli: starosjeditelji i doseljenici od XVII. do XIX. stoljeća*. Skupština Udruga Matice hrvatske Istarske županije, Pazin, 2002, 577 str. [Knjižnica Monografije; sv. 1]

Obilje antroponimijske građe s područja grada Pule. Doprinos spoznajama o društvenim, demografskim i etničkim promjenama u gradu tijekom 200 g. U I. poglavlju sažet prikaz povijesne demografije kao pomoćne povijesne discipline, njena važnost u proučavanju kretanja stanovništva određenog područja, metodologija i primjena u istraživačkoj praksi, naročito na primjeru matičnih knjiga. O povijesti puljskih obi-

telji *Gorgazzo*, *Mandušić*, *Perotić* i njihova rodoslovlja. Važnost podataka iz matičnih knjiga za poznavanje istarske toponimije (333–336).

Brozović Rončević, Dunja: Croats on both sides of the Adriatic. U: *Integration of European language research in North and South Europe : A Typology of Language Contacts around the Baltic and Adriatic seas*. Ed. Sture P. Ureland Logos Verlag, Berlin, 2004., 605–618.

Onomastika moliškohrvatskih naselja. Povijesni pregled, hrvatska toponimija, antroponomimija (osobito obiteljski nadimci).

Brozović Rončević, Dunja: What Do Names Tell Us About Our Former Occupations? [Što nam govore imena o našim nekadašnjim zanimanjima.] *Collegium Antropologicum*, 28, Suppl. 1, Zagreb, 2004, 161–170.

Obrađuje skupinu hrvatskih prezimena motiviranih obrtnim zanimanjima. Na temelju onomastičkih podataka analizira se društveno i jezično okruženje unutar kojeg su takva prezimena nastajala te uspoređuje sa srodnim prezimenima u Europi.

Čoralić, Lovorka: Divinići, Šižgorići, Vrančići... Tragovima šibenskih patricija u Mlecima. [The presence of Šibenik's patrician families in Venice.] *Povijesni prilozi*, 22/24, Zagreb, 2003, 149–169.

O prisutnosti, djelovanju, svakodnevnom životu i uklopljenosti šibenskih patricija (de Sebenico, de Scardona seu de Sebenico) iz obitelji *Difnicio-Divnić*, *Veranzio-Vrančić*, *Cisgoreo-Šižgorić* i *Zech Missevich* u novoj sredini (Mletačkoj Republici) na temelju njihovih oporuka u razdoblju od početka 16. do konca 18. st.

Čoralić, Lovorka: Hvarani u Mlecima (XV.–XVIII. st.). *Rasprave iz hrvatske kulturne prošlosti*, 2, Zagreb, 2002, 211–282.

Razmatra razdoblje i učestalost useljavanja te brojčani udio Hvarana u hrvatskoj iseljeničkoj zajednici u Mlecima na osnovi arhivske građe pohranjene u Veneciji. Navodi način bilježenja Hvarana u tamošnjim vrelima, njihovu djelatnost i život ondje te nekoliko sačuvanih toponima u Veneciji koji čuvaju hvarsko ime.

Čoralić, Lovorka: Iz pomorske prošlosti istočnog Jadrana: Tragovima hrvatskih kapetana i paruna brodova u Mlecima. *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU i društvene znanosti HAZU*, 19, Zagreb, 2001, 143–182.

Donosi podatke o imenima, prisutnosti i životu kapetana i paruna podrijetlom iz prostora od Senja do Budve u Mlecima u razdoblju od 15. do 18. st. na osnovi arhivske građe pohranjene u Veneciji.

Frančić, Anđela: *Međimurska prezimena*. [Međimurje surnames.] Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2002, 560 str. (Biblioteka Prinosi hrvatskom jezikoslovlju; knj. 4)

U monografiji cjelovito i iscrpno obrađen korpus međimurskih prezimena na osnovi arhivske građe i suvremenih službenih popisa pučanstva te predstavlja kapitalno djelo hrvatske antroponomastike. Poglavlja u I. dijelu (1–170): 1. Prezime u imenskom sustavu, 2. Međimurska povijest i povijest imenovanja u Međimurju, 3. Kla-

sifikacija prezimena, 4. Analiza međimurskih prezimena, 5. Dvostruka prezimena, 6. Koliko su stara međimurska prezimena, 7. Učestalost prezimena u Međimurju, 8. Međimurska prezimena prema broju slogova, 9. Udio međimurskih prezimena u suvremenom prezimenskom fondu Međimurja, 10. Područje rasprostiranja međimurskih prezimena, 11. Sažet prikaz odlika međimurskih prezimena, 12. Međimurska prezimena prema prezimenima ostalih hrvatskih krajeva. II. dio sadržava Rječnik međimurskih prezimena (171–559) s podacima o današnjem službenom liku prezimena, o oblicima zapisa prezimena kroz povijest, o vremenu i mjestu potvrde i motivu prezimena.

Rec. P. Šimunović, *Rasprave IHJJ*, 29, Zagreb, 2003, 448–453.

Frančić, Anđela: Uvid u osobna imena rođenih 2001. [Personal names of children born in 2001.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 77–93.

Analiza imena djece rođene 2001. u 7 hrvatskih gradova: Dubrovniku, Karlovcu, Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu. Statistički podatci o broju rođenih i broju imena i njihova učestalost s osvrtom na odlike analiziranoga imenskog fonda.

Granić, Miroslav: *Paški grbovnik*. Književni krug Split, Split, 2002, 157 str. [Biblioteka znanstvenih djela, sv. 117]

Podatci o gotovo svim paškim plemićkim porodicama, njihova rodoslovlja i grbovi, popis crkvenih dostojanstvenika paške zborne crkve, popis zadarskih nadbiskupa i ninskih biskupa, pregled paških knezova/rektora i popis pučanskih porodica. Obrađene paške plemićke porodice: Bapčić, Barasović, Berfić, Bilinić, Bersanić, Bisanjić, Blažović, Budonić, Butković, Cerniković, Chicchio, Disičević, Dišković, Dojmović, Dominčić (Poljanić), Domnanić, Družićić, Đivčić, Frisković, Galzigna, Garbin, Grubonić, Jadralić, Juršić, Kalurić, Karleta, Kašić, Kaučić, Kukovezić, Laščić, Marinčić, Matasović, Medigović, Migavčić, Mirković (Zoranić), Mirković, Mišolić, Moljanić, Murinić, Nočividović, Norčić, Paladinić, Palčić, Perkiverić, Pesaro, Portada, Radošević, Rakamarić, Rudina, Ruić, Saditić (Sadihić), Sprehnić, Stijić, Zanić, Zorolić i Zorović.

Holzer, Georg: O leksiku slavenskoga supstrata u Austriji. II. Pregled o građi. [On lexic of Slavonic language substratum in Austria.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 95–102.

Srednjovjekovna slavenska povijesna antroponimijska i toponimijska građa na tlu Austrije u svjetlu ocrtavanja leksika slavenskog supstrata na tom području.

Ivanković, Ante: *Podrijetlo hrvatskih rodova vrličkog područja*. Matica hrvatska, Ogranak, Vrlika, 2003, 271 str.

Ivanković, Ante: *Podrijetlo hrvatskih rodova u Trilju i okolici*. Cetinski dekanat, Trilj, 455 str.

Ivanković, Ante: *Podrijetlo hrvatskih rodova općine Otok na Cetini*. Općina, Otok, 2004, 263 str.

Ivanković, Ante: *Prezimena općine Dugopolje*. Općina Dugopolje, 2002, 172 str. [Zbornik radova općine Dugopolje; sv. 2]

Juran, Kristijan: Građa iz dosad nepoznatih betinskih, prvićkih i tribunjskih glagoljskih matica i drugih spisa. [The structure form, until now unknown, glagolitic registers and other documents in Betina, Prvić and Tribunj.] *Čakavska rič*, 31/1–2, Split, 2003, 109–138.

Antroponimijski podatci iz glagoljskih isprava šibenskog područja iz 17. st.

Juran, Kristijan: Novi podaci o stanovništvu Murtera od 15. do 17. st. [New data on the inhabitants of Murter from the 15th to 17th century.] *Čakavska rič*, 30/1–2, Split, 2002, 361–373.

Na osnovi arhivskih vrela donosi povijesnu antroponimiju Murtera u izvornoj i hrvatskoj grafiji te prikaz postanka dvaju murterskih prezimena od 15. do 17. st.

Juran, Kristijan: Stanovništvo Murtera 1858. i 1915. (Građa iz anagrafa župe Murter). [The population of Murter in 1858 and 1915 – Data from the Murter Parish anagraph.] *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, Zagreb-Zadar, 2004, 335–367.

Popisi obitelji, analiza imenske, prezimenske i nadimačke strukture murterskog stanovništva u godinama 1858. i 1915.

Jurković, Ivan: Raseljena plemićka obitelj za osmanske ugroze: primjer Berislavića de Werhreka de Mala Mlaka. Stjepan Berislavić Vrhrički i Malomlački. *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, 20, Zagreb, 2002, 125–164.

Prilog socio-povijesnom istraživanju sudbine prognanih plemićkih obitelji u vrijeme osmanskog pritiska. Donosi pregled historiografije o Berislavićima od plemenita roda Čubranića.

Kapetanić, Niko; Vekarić, Nenad: *Konavoski rodovi. Sv. 2.: H–Pe*. [The families of Konavle. Vol. 2.] Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti Dubrovnik, Zagreb-Dubrovnik, 2002, 525 str. [Posebna izdanja. Serija: Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice; knj. 10]

Karbić, Damir: Hrvatski plemićki rodovi u benkovačkom kraju u srednjem vijeku. U: *Hrvatska u doba kneza Branimira. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Benkovcu 12. lipnja 1998.* Zadar, 2002, 195–196. [sažetak]

Kolak, Arijana; Huzjan, Vladimir: Glagoljska matična knjiga krštenih (1667.–1723.) župe Dobrinj na otoku Krku kao izvor za proučavanje nekih aspekata demografske povijesti. [Glagolitic registers of births (1667–1723) of the Dobrinj Parish (island of Krk) as a source for the research of demographic history.] *Povijesni prilozi*, 22/24, Zagreb, 2003, 171–238.

Analiza povijesne antroponimije Dobrinja na temelju arhivske građe glagoljske matične knjige krštenih: imena krštenika, imena i prezimena njihovih roditelja i kumova i u tabličnom prikazu (194–237).

Kolanović, Barbara: Povijesni antroponimi otoka Pašmana (1279.–1355.) [Historical anthroponyms of the island of Pašman (1279–1355).] *Čakavska rič*, 30/1–2, Split, 2002, 429–442.

Navodi popis, obrađuje tvorbene obrasce i podrijetlo pašmanskih osobnih imena 13. i 14. st. iz objavljena 4 sveska bilježničkih zapisa zadarskih bilježnika. Citati povijesnih antroponima.

Kriste, Đuro: *Župa Trebinja (Treblmlja). Povijesno etnografski prikaz – život, korijeni, običaji*. Izd. Župa sv. Petra (Dubrave Hrid), Dubrovnik, 1999, 304 str.

U poglavlju Neke spoznaje o nama – Naši korijeni (89–246) donosi iscrpan prikaz razvoja rodova u naseljima župe Treblmlja od početka 18. st. na temelju matičnih knjiga vjenčanih i krštenih župe Treblmlje i sačuvane predaje po pojedinim naseljima župe: Brijeg, Glavaši, Milići, Donja Treblmlja, Dužica, Zagorac, Turkovići, Trnčina, Prijevor, Planjak, Brestica, Rupni Do, Gajic, Paraunići, Velja Međa.

Kunčić, Meri: Obiteljske palače i grbovi u Splitu. *Hrvatska revija*, 2/4 (2002), Matica hrvatska, Zagreb, 40–46.

Kurilić, Anamarija: Liburnski antroponimi. [Liburnian anthroponyms.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 123–148.

Preispituje ukupan domorodački antroponimijski korpus antičke Liburnije. Uključuje u nj neka nova imena, a neka druga iz njega izbacuje. Korpus prikazan u 2 popisa: jedan obuhvaća sigurna ili gotovo sigurno domaća imena toga prostora, a drugi ona koja su mogla pripadati i drugim imenskim područjima.

Ljubetić, Jerko: *Znameniti Hrvati u Čileu. Sergio Vodanović Split, 1926*. Santiago de Chile, 2001.

Marković, Mirko: *Hrvatsko plemstvo, svećenstvo i redovništvo. Njihova uloga u političkom, kulturnom i nacionalnom životu Hrvata*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, 203 str.

Martinić, Mateo: El sentimiento croata entre los inmigrantes de Magallanes (Chile) y sus descendientes durante el periodo final de la Yugoslavia monarquica (1939.–1945.). *Migracijske i etničke teme*, 18/2–3 (2002), Zagreb, 225–242.

Martinić, Mateo: Iseljenici u Magallanesu (Čile) i hrvatsko pitanje (1919.–1939.) II. *Mogućnosti*, 49/10–12 (2002), Književni krug, Split, 98–112.

Pálffi, Géza: Plemićka obitelj Budor iz Budrovca u razdoblju od 15. do 18. stoljeća. *Podravina – Časopis za multidisciplinarna istraživanja*, 2/3, Meridijani, Koprivnica, 2003, 5–75.

Na osnovi arhivske građe donosi rodoslovno stablo obitelji Budor, nižega plemstva koje je imalo posjed u Budrovcu blizu Đurdevca od 15. do 18. st. i podatke o životu Andrije i Vida Budora (16. st.) te Ivana Budora (16–17. st.).

- Sivrić, Marijan:** Oporuke Radoslava Šagarelića iz 1478. i njegove žene Margarete iz 1483. godine. *Hercegovina*, 8–9 (16–17), Mostar, 2002–2003, 121–132.
Prilog poznavanju srednjovjekovnog roda Šagarelići (Šagarelić, Šagorjelić, Šagarjelo). U razdoblju između g. 1478. i 1483. nastanjeni u Stonu.
- Snoj, Marko:** Slovenski priimki na *-goj*. [Slovene surnames ending in *-goj*.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 203–210.
Raspravlja o slovenskim i hrvatskim suvremenim prezimenima i povijesnim antroponimima s dočekom *-goj*. Predlaže etimologije za suvremena prezimena: *Čeligoj*, *Šaligoj*, *Šeligo* i *Šeliga* i srednjovjekovne antroponime: *Zwerigoj*<**Zvěrigojb*, *Porgoj*<**Borigojb*, *Sitigoj*<**Žitigojb*, *Domagoj*<**Domagojb*.
- Šanjek, Franjo:** *Bosansko-humski krstjani u povijesnim vrelima (13.–15. st.)*. Barbat, Zagreb, 2003.
Srednjovjekovna bosansko-humska antroponimijska građa.
- Vajs, Nada; Brozović Rončević, Dunja:** Zoonimi u hrvatskim prezimenima. [Zoonyms in Croatian surnames.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 223–238.
Osobine hrvatskog prezimenskog korpusa zoonimnog postanja. Klasifikacija prezimena prema vrsti životinja u prezimenskoj osnovi. Najčešće zoonimne osnove su *vuk*, a zatim slijedi *medvjed*.
- Vuković, Siniša:** Antroponimija Vrbanja. Nadimci i prišvarci mjesta Vrbanj na otoku Hvaru. [Anthroponymy of Vrbanj on the island of Hvar.] *Čakavska rič*, 32/1, Split, 2004, 113–135.
Akcentuirani popis i obrada antroponima Vrbanja na Hvaru.
- Vukušić, Stjepan:** Naglasak imenice *Isus* i njezinih tvorenica. [On accentuation of the noun *Jesus* and derivated forms.] *Jezik*, 50/5 (2003), Zagreb, 2003, 194–195.
Donosi pregled naglasaka imenice *Isus* i tvorenica u obliku dubleta: 1. stvarnog, zabilježenog u upotrebi i na terenu (kratkosilazni na prvom slogu) i normom propisanog (kratkouzlazni na prvom slogu).
- Zlatar, Zdenko:** *Huius...est omnis reipublicae potestas*: Dubrovnik's patrician houses and their participation in power (1440–1640). *Dubrovnik annals*, 6 (2002), Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Dubrovnik, 45–65.

ETNONIMI, NAZIVI JEZIKA / ETHNONYMS, NAMES OF LANGUAGES

- Brozović Rončević, Dunja:** Toponymic and anthroponymic reflections of ethnonyms in Croatia, Actas do XX Congreso Internacional de Ciencias Onomásticas (Santiago de Compostela, 20-25 de setembro de 1999), Biblioteca

Filológica Galega, ed. Ana Isabel Boullón Agrelo, Instituto da Lingua Galega : Santiago, 2002, 129–142.

Analizira antroponimijske i toponimijske odraze različitih u Hrvatskoj potvrđenih etnonima. Problem etnojezičnih prožimanja na temelju onomastičkih podataka.

Heršak, Emil; Silić, Ana: Avari: osvrt na njihovu etnogenezu i povijest. [Avars: their ethnogenesis and hirstory.] *Migracijske i etničke teme*, 18/2–3 (2002), Zagreb, 197–224.

Lončar, Milenko: Dalmatinske etimologije Konstantina Porfirogeneta. [Dalmatian etymologies of Constantine Porphyrogenitus.] *Folia onomastica Croatica*, 11, Zagreb, 2002, 149–174.

Analizira sve dalmatinske etimologije iz spisa *De administrando imperio* cara Konstantina VII. Porfirogeneta i uspoređuje ih s onima iz ostaloga dijela spisa. Zaključuje o njihovoj dvostruko većoj brojnosti u dalmatinskim poglavljima 29–36. Etimologije obuhvaćaju svih 5 kopnenih romanskih gradova i svih 7 slavenskih zajednica u njihovu zaleđu: Romani, Dukljani, Klis, Pogani, Dubrovčani, Split, Trogir, Kotor, Zadar, Bijeli Hrvati, Hrvati; Srbica, Srbi, servula, cervulijani; Zahumljani, Buna; Trebinje, Konavle, Duklja; Pogani, Neretvani.

Mirdita, Zef: *Vlasi u historiografiji*. [The Vlachs in historiography.] Ed. Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2004, 562 str. [Biblioteka Hrvatska povjesnica, 3; Monografije i studije, 27]

Nikčević, Vojislav P.: Grčko a ne iransko podrijetlo imena i etnonima Hrvat. *Zadarska smotra*, 50/5–6 (2001), Matica hrvatska, Zadar, 2003, 157–165.

Škegro, Ante: Javni natpisi s dviju mramornih ploča iz grčkog grada Tanaisa na ušću Dona u Azovsko more. *Povijesni prilozi*, 20/21, Zagreb 2002, 253–272.

Škegro, Ante: Najstariji “popis” Hrvata. Javni natpisi s dviju mramornih ploča iz Tanaisa na Azovskom moru. *Bosna franciscana*, 10/16 (2002), Časopis Franjevačke teologije, Sarajevo, 2002, 134–144.

Vasilj, Snježana: Daorsi u djelima antičkih pisaca. *Mostariensia*, 16 (2002), Mostar, 35–40.

OSTALA IMENA / OTHER NAMES

Ercegović, Mladen: *Osmojezični ilustrirani imenik i rječnik faune Jadranskoga mora*. [Illustrated directory and dictionary of the Adriatic sea fauna.] Medicinska naklada, Zagreb, 2003, 381 str. [Biblioteka Rječnici]

Sastoji se od imenika s crtežom, hrvatskim nazivljem (književnim i dijalektnim s označenim područjem upotrebe) te njemačkim, španjolskim, francuskim, engleskim, grčkim, talijanskim i latinskim te rječnikom jadranske faune na 7 stranih jezika.

- Kiš-Zaradija, Antonija:** Martinščak, martinščina, martinje. Razvoj kulta sv. Martina u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. *Narodna umjetnost*, 39/2 (2002), Zagreb, 2003, 199–215.
- Putanec, Valentin:** Etimološki prinosi (21–26). [Etymological contributions (21–26).] *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 28, Zagreb, 2002, 193–206.
25. Prilog za povijest menonima (= naziva mjeseci) u Hrvata: A. menonimi u Vrančićevu *Rječniku* (1595), B. današnja polarizacija slavenskih i grčkih (<latinskih) menonima u Hrvata i Srba.
- Vajs, Nada:** Fitonimija u Parčičevu *Rječniku hrvatsko-talijanskome* iz 1901. [Plant names in Parčić's Croatian-Italian dictionary from 1901.] *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 29, Zagreb, 2003, 339–353.
- Usporedba i analiza fitonimijskog korpusa iz Parčičeva rječnika s najvećim fitonimijskim repertoarom B. Šuleka *Jugoslavenski imenik bilja* iz 1879.
- Vajs, Nada:** Fitonimija u rukopisnim rječnicima Ivana Tanzlinghera-Zanottija (I). [Plant names (phytonymy) in manuscript dictionaries by Ivan Tanzlingher-Zanotti (I).] *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 28, Zagreb, 2002, 207–280.
- Donosi inventar fitonimije talijansko-hrvatsko-latinski u izvornoj grafiji tablično prikazan te obrađuje nazive za drveće i grmlje i drveće jestivih plodova iz dvaju rukopisnih rječnika I. Tanzlinghera-Zanottija od kojih je jedan s početka 18. st.
- Vajs, Nada:** *Hrvatska povijesna fitonimija*. [Croatian historical phytonymy.] Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2003, 548 str. [Biblioteka Prinosi hrvatskomu jezikoslovlju; knj. 6]
- O biljnome nazivlju (fitonimiji) s lingvističkog, leksikološkog i onomastičkog gledišta, odnosu pučkog leksika i znanstvene taksonomije (11–29). Fitonimijska sastavnica u rukopisnu rječniku *Lexicon Latino-Illyricum* Pavla Rittera Vitezovića s prijelaza iz 17. u 18. st. koja služi kao polazište za usporedbu sa starijim leksikografskim potvrdama (30–40). Klasificirani korpus fitonima s opisom i metodologijom analize (61–391). Zaključak (392–406). Kazala: 1. hrvatskih fitonima (428–481), 2. predli-neovskih latinskih naziva (482–525), 3. botaničkih sustavnih naziva (526–537).
- Rec. G. Filipi, Prva sustavna obradba hrvatske povijesne fitonimije, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 30, Zagreb, 2004, 261–264.
- Vajs, Nada:** Vrijedan doprinos usustavljivanju hrvatskoga biljnog nazivlja. Željimir Borzan, *Imenik drveća i grmlja – latinski, hrvatski, engleski i njemački*, Hrvatske šume, Zagreb 2001, 485 str. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 29, Zagreb, 2003, 462–464. [prikaz]
- Vuković, Siniša:** Fitonimija i zoonimija Selaca. [Plant and animal names (phytonymy and zoonymy) of Selca on the island of Brač.] *Čakavska rič*, 30/1–2, Split, 2002, 475–502.

Akcentuirana rječnička građa biljnog i životinjskog nazivlja u govoru Selaca na otoku Braču. Obrađuje 258 biljnih vrsta (476–489) i 244 životinjskih (489–502).

RJEČNICI, PRIRUČNICI I GRAĐA / DICTIONARIES, HANDBOOKS, DOCUMENTS

Andrija Petrov iz Cantù = **Andreas condam Petri de Canturio**: *Bilježnički zapisi 1355.–1356.* = *Quaterni imbreviaturarum 1355–1356*. Sv. II. Priredili: Josip Kolanović i Robert Leljak, Državni arhiv u Zadru (Spisi zadarskih bilježnika, 5.), Zadar, 2003, 551 str.

Balbi, Maria; Moscarda Budić, Maria: *Vocabolario del dialetto di Gallesano d'Istria*. Centro di ricerche storiche Rovigno, Rovigno-Trieste, 2003. [Collana degli *ATTI*. Centro di ricerche storiche, N. 20]

Birin, Ante: *Statut grada Skradina. Statuta civitatis Scardonae*. Matica hrvatska Skradin, Zagreb-Skradin, 2002, 365 str.

U I. dijelu postanak i razvoj naselja do turske okupacije, Skradinska biskupija, gospodarski aspekti srednjovjekovnog Skradina, ustroj vlasti i pravni sustav. U II. dijelu hrvatski prijevod Skradinskog statuta, transkripcija latinskog teksta. Kazala.

Borzan, Želimir: *Imenik drveća i grmlja – latinski, hrvatski, engleski, njemački*. Hrvatske šume, Zagreb, 2001, 485 str.

Stručan i vrijedan prinos standardizaciji hrvatskih naziva za drveće i grmlje. Glavni imenik (30–207) sadržava abecedni slijed sustavnih botaničkih naziva i uza svakoga odgovarajući naziv na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku s eventualnim sinonimnim nazivima. Autor donosi i neke nove nazive, a u II. dijelu 4 kazala.

Rec. N. Vajs, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 29, Zagreb, 2003, 462–464.

Čuljat, Marko: *Ričnik ličke ikavice*. Lika press, Gospić, 2004, 320 str.

Akcentuirana rječnička građa. Onomastički podatci.

Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. Dodaci. Sv. II: Listine godina 1271–1309. = *Codex diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Supplementa. Vol. II ab anno 1271 usque ad annum 1309*. Ur. Hodimir Sirotković, Josip Kolanović. Transkripciju i redakciju latinskoga teksta, kritički aparat, sažetke na hrv. i lat. jeziku, kazala i pripomene sastavili Josip Barbarić, Jasna Marković. HAZU; Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2002, XVI + 471 str.

Hrvatski enciklopedijski rječnik (Anić, V.; Brozović Rončević, D.; Goldstein, I.; Jojić, Lj.; Matasović, R.; Pranjković, I.), izd. Novi liber, Zagreb, 2002.

Donosi 47.000 hrvatskih imena i prezimena (rasprostranjenost i broj nositelja). Hrvatski toponimi i tumačenja; 18.000 obrađenih imena iz zemljopisa, povijesti, mitologije i opće kulture.

- Iločki statut 1525. godine i iločko srednjovjekovlje.** *Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem. Osijek–Ilok, 11.–13. listopada 2000. Zbornik radova.* Gl. ur. Tomislav Raukar, HAZU, Zagreb; Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, Osijek, 2002, 259 str. sa zemljovidima.
- Ivančić-Dusper, Đurđica:** *Crkveniški besedar.* Adamić d.o.o., Rijeka, 2003, 166 str. [Čakavska biblioteka; 10]
Rječnik crkveničke čakavštine. Akcentirala mr. Sanja Zubčić. Sadržava i *Žuntu* (Dodatak) s arhaičnim riječima i frazama.
- Kranjčević, Milan:** *Rîčnik găcke čakăvščine, Kônpoljski divân.* Katedra čakavskog sabora pokrajine Gacke, Otočac, 2003, 1190 str.
Akcentuirana rječnička građa govora čakavskog sela Kompolja na obali rijeke Gacke s mikrotoponimijskim podacima.
- Margetić, Lujo; Strčić, Petar:** *Statut rapske komune/Statutum communis Arbae.* Adamić d.o.o., Rijeka, 2004, 320 str.
Dvojezično izdanje: latinski original i hrvatski prijevod Luje Margetića. Uvodna studija P. Strčića i opširna povijesno-pravna rasprava L. Margetića.
- Mihaljević, Milan:** *Slavenska poredbena gramatika, I. dio, Uvod i fonologija.* Školska knjiga, Zagreb, 2002, 242 str.
- Mljetski statut.** Priredili i preveli Ante Marinović i Ivo Veselić. Književni krug, Split; Zavičajni klub Mljet, Dubrovnik, 2002, 266 str. + 16 str. s tablama. [Splitski književni krug. Svjedočanstva; knj. 16]
- Moguš, Milan:** *Senjski rječnik.* HAZU, Zagreb; Matica hrvatska Senj, Senj, 2002, 181 str.
- Senjsko–modruška ili Krbavska biskupija : izvješće biskupa Svetoj stolici (1602.–1919.).** Priredio Mile Bogović. Hrvatski državni arhiv; Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2003. [Monumenta Croatica Vaticana. Posebna izdanja; 4]
- Splitski spomenici = Monumenta Spalatensia. Dio prvi. Splitski bilježnički spisi = Acta notarium Spalatensium. Svezak I. Spisi splitskog bilježnika Ivana pok. Čove iz Ankone od 1341. do 1344. = Acta notarii Spalatensis Iohannis quondam Čove de Ancona ab anno 1341 usque ad annum 1344.** Gl. ur. Tomislav Raukar. Prepisao Jakov Stipišić, regesta sastavio Ante Nazor. HAZU, Zagreb, XII + 392 str. [Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium; knj. 53]
- Statistički ljetopis Republike Hrvatske 2002.** Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2002.
- Stipišić, Jakov:** Regesta pergamena iz zbirke obitelji Fanfogna Garagnin u Muzeju grada Trogira. Isprave XIII., XIV. i XV. stoljeća. i dio. *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, 20, Zagreb, 2002, 289–321.

Regesta zbirke pergamena iz obiteljskog arhiva obitelji Fanfogna Garagnin, trogirskog ogranka zadarske patricijske obitelji Fanfogna. Podatci o onodobnim osobama, obiteljima, događajima itd.

Statut grada Dubrovnika, sastavljen godine 1272. Priredili Ante Šoljić i Ivo Veselić, Državni arhiv u Dubrovniku, Dubrovnik, 2002.

Latinsko rekonstruirano izdanje B. Bogišića i K. Jirečeka i osuvremenjen prijevod Z. Šundrice. Pojednostavljen kritički aparat, latinska i hrvatska kazala, kazalo imena i ustanova, kazalo mjesta i stvari, pregled novaca i mjera iz statuta. Uvodna studija Nella Lonza (11–48) o nastanku i razvoju D. statuta.

Šamija, Ivan Branko: *Rječnik imotsko-bekijskoga govora.* Društvo Lovrečana Zagreb, 2004, 534 str.

Akcentuirana građa. Antroponimijski i toponimijski podatci Imotske krajine i Bekije.

Velčić, Nikola: *Besedar Bejske Tramuntane.* Katedra Čakavskog sabora Cres-Lošinj, Mali Lošinj; Tramuntana, Beli; Adamić d.o.o., Rijeka, 2003, 582 str.

Veliki atlas Hrvatske. Ur. Ivanka Borovac. Mozaik knjiga, Zagreb, 2002.

Vinja, Vojmir: *Jadranske etimologije: jadranske dopune Skokovu etimologijskom rječniku.* Ur. R. Katičić, HAZU; Školska knjiga, Zagreb, Sv. 1 (A–H), Sv. 2 (I–Pa) 2002, Sv. 3 (Pe–Ž) 2004. [Djela Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti = Opera Academiae scientiarum et artium Croaticae; knj. 74]

Vlahov, Dražen: *Glagoljski zapisi u knjizi krštenih, vjenčanih i umrljih iz Huma (1618–1672).* [Glagolithic records in the registers of baptisms, marriages and deaths of Hum (1618–1672).] Državni arhiv u Pazinu, Posebna izdanja, sv. 14, Glagoljski rukopisi, 4, Pazin, 2003, 191 str.

Donosi popis imena osoba u glagoljskim zapisima u knjizi krštenih, vjenčanih i umrljih iz Huma (1618–1648) s imenom, prezimenom i godinom (157–182).

GRANIČNA ONOMASTIČKA PODRUČJA I SRODNE DISCIPLINE / RELATED DISCIPLINES

Andelić, Pavao; Sivrić Marijan; Andelić, Tomislav: *Srednjovjekovne humske župe.* ZIRAL, Mostar, 1999, 296 str. [ZIRAL, knj. 101; Biblioteka Stećak, knj. 3]

Široko istraživanje svjetovne i crkvene povijesti Humske zemlje na temelju terenskog rada, povijesnih i arhivskih vrela, onomastičkih, topografskih i arheoloških podataka te genealogije, epigrafike, sfragistike i paleografije. Duvanjska i Trebinjska biskupija. Srednjovjekovne župe: *Primorje* u Humskoj zemlji, *Popovo*, *Žaba*, *Večernike* (Večerić) i postanak Mostara, *Bišće* i *Blagaj*, *Luka*, *Gorska* i *Dabar*. Prikazi na zemljovidima.

- Antić, Ljubomir:** *Hrvati i Amerika*. II. dopunjeno izdanje. Hrvatska sveučilišna naklada; Hrvatska matica iseljenika, Zagreb, 2002. [Biblioteka Posebna izdanja]
- Balog, Zdenko:** *Križevačko-kalnička regija u srednjem vijeku*. Matica hrvatska Križevci, 2003, 208 str. [Škrinja: knjižnica Matice hrvatske, Ogranak Križevci; sv. 11]
- Baničević, Božo:** *Korčulanska biskupija (1300.–1830.). Prilog poznavanju povijesti Korčulanske biskupije u povodu 700. obljetnice njezina utemeljenja*. [The Korčula diocese foundation]. Crkva u svijetu, Split, 2003, 446 str.
- Bilić-Dujmušić, Siniša:** The archaeological excavations on Cape Ploča [Promunturium Diomedis]. [Arheološka iskopavanja na rtu Ploča.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 485–497.
Pregled arheoloških istraživanja tijekom 1996–97. god. *Rt Ploča* ili *Punta Planka* (od 17. st.) identificira se s *Promunturim Diomedis* u Plinija Starijeg. Prema autoru dijelovi priče o Diomedu ušli su u legendu o bl. Ivanu Trogirskom kojemu je posvećena srednjovjekovna crkva na istome poluotoku.
- Bonačić Mandinić, Maja; Visonà, Paolo:** Monetary circulation on the island of Vis (Issa), c. 350. B.C.–A.D. 600. [Cirkulacija novca na otoku Visu (Issa), 350. pr. Kr.–600. po. Kr.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 319–374.
Rekonstrukcija cirkulacije novca na otoku Visu od grčkog razdoblja do kasne antike s pregledom upotrebe grčkog, posebno isejskog, rimskog i bizantskog novca nađenog na Visu.
- Braccesi Lorenzo; Rossignoli Benedetta:** Afrodite in Adriatico. [Afrodita na Jadranu.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 65–75.
Obrađuju jadranski kult boginje Afrodite koji upućuje na širenje korintskog utjecaja, odnosno utjecaja Sirakuze. Slično vrijedi i za Diomedov jadranski kult.
- Brković, Milko:** Papinska pisma druge polovice IX. stoljeća destinatarima u Hrvatskoj. U: *Hrvatska u doba kneza Branimira. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Benkovcu 12. lipnja 1998*. Zadar, 2002, 69–85.
Diplomatička analiza petnaestak papinskih pisama vladarima i crkvenim osobama u Hrvatskoj pisanih u drugoj polovici 9. st. Većina je pisama iz Branimirova doba.
- Brković, Milko:** *Srednjovjekovna Bosna i Hum. Identitet i kontinuitet*. [Medieval Bosnia and Hum – Identity and continuity.] Izd. Crkva na kamenu, Mostar, 2002, 266 str.
Monografija obrađuje srednjovjekovnu Bosnu i Hum (Hercegovina). Na temelju istraživanja srednjovjekovne bosansko-humske i hrvatske diplomatike donosi originalni pogled na povijest, kulturnu i religioznu baštinu Bosne i Hercegovine u srednjem vijeku. Antroponimijska zapažanja o imenima bosansko-humskih vlada-

ra. Popis i regeste srednjovjekovnih isprava bosansko-humskih vladara i velmoža (202–241). Kazalo osoba, mjesta i općih pojmova (243–265).

Burić, Josip: *Biskupije Senjska i Modruška u XVIII. stoljeću*. Državni arhiv u Gospiću, Gospić; Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2002, VIII + 236 str. + 1 zemljopisni crtež [Prilozi za povijest Like, sv. 3; *Analecta Croatica christiana*, sv. 36]

Bušić, Krešimir: Prilog poznavanju povijesnog razvoja kršćanstva na vinkovačkom prostoru: kontinuitet društvenoga i urbanoga života oko gotičke crkve svetoga Ilije (Meraja) u Vinkovcima. *Croatica Christiana periodica*, 26/50, Zagreb, 2002, 11–28.

Čoralić, Lovorka: Giudecca, Murano, Chioggia... Hrvati na otocima mletačke lagune. [Croats on the Venetian islands of Giudecca, Murano, Chioggia]. *Povijesni prilozi*, 21/23, Zagreb, 2002, 117–144.

Istražuje na temelju historiografskih podataka i izvorne arhivske građe (oporuke) učestalost iseljavanja tijekom stoljeća hrvatskih iseljenika na trima otocima mletačke lagune, način bilježenja Hrvata u vrelima, zavičajno podrijetlo, zanimanja, životne prilike itd.

Čoralić, Lovorka: Prekojadranska iseljavanja iz sjevernodalmatinskog zaleđa (XV.–XVII. st.). U: *Hrvatska u doba kneza Branimira. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Benkovcu 12. lipnja 1998*. Zadar, 2002, 207–227.

O iseljavanju stanovništva iz spomenutog područja u Mletke i njihov život u novoj sredini. Antroponimijski podatci.

Čoralić, Lovorka: *Šibenčani u Mlecima*. [The history of the Šibenik community in Venice.] Gradska knjižnica “Juraj Šižgorić”, Šibenik, 2003, 279 str.

Sadržava kazalo toponima i etnonima.

Ćosić, Stjepan: The nobility of the episcopal town of Ston. [Nobilitas Civitatis Episcopalis Stagnensis.] *Dubrovnik annals*, 5 (2001), Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Dubrovnik, 95–117.

Dobronić, Lelja: *Templari i ivanovci u Hrvatskoj*. Izd. Dom i svijet, Zagreb, 2002, 270 str. [Biblioteka Povjesnica]

Povijest i sudbina dvaju srednjovjekovnih viteških redova u Hrvatskoj: templara – Vitezova Hrama (milites Templi) i ivanovaca ili hospitalaca – Vitezova Svetog Ivana Jeruzalemskog (kasnije Malteški vitezovi) na temelju povijesnih i arhivskih vreća. Obradeni templarski preceptorati: Vrana (kraj Biograda), Gora, Glogovnica, Senj, Dubica, Sveti Martin Dugo Selo – Božjakovina i Našice te posjedi: Zdelja, Opojgrad, posjed kraj Vaške, Nova Rača, područje Požeške kotline i Zagreb (Nova Ves); zatim preceptorati i posjedi ivanovaca: Vrana, Gora, Glogovnica, Dubica, Sveti Martin Dugo Selo – Božjakovina, Našice, Bela (na Ivančici), Novi Dvori – Hlapčina, Pakrac, Čičan, Požeška kotlina, istočna Slavonija i Čurgo.

Glavinić, Franjo: *Historia Tersattana: raccolta dalla antiche e moderne historie, annali e traditioni.* [Pretisak izvornika iz god. 1646.] Preveo i bilješkama popratio Danilo Klen; urednik Franjo Butorac. Franjevački samostan Trsat; Adamić d.o.o., Rijeka, 2003, 120 str. [Biblioteka Baština, knj. 3]

Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana: Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 24.–26. rujna 1998. godine u Splitu. [*Greek influence along the east Adriatic coast: Proceedings of the International conference held in Split from September 24th to 26th 1998*]. Ur. Nenad Cambi, Slobodan Čače i Branko Kirigin, Književni krug, Split, 2002, 592 str.

Sadržava 29 priloga s međunarodnog skupa s rezultatima najnovijih istraživanja, ponajprije arheoloških, o prisutnosti i utjecaju Grka na istočnojadranskoj obali u starome vijeku. Obuhvaćena područja: Srednja Dalmacija, albanska obala i Istra. Nisu zastupljeni: područje između Rijeke i Šibenika, dubrovačka zona, područje Boke kotorske niti crnogorsko primorje. Kazala osobnih imena i zemljopisnih naziva.

Hrvatska u doba kneza Branimira. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Benkovcu 12. lipnja 1998. Zadar, 2002, 228 str.

Donosi 10 priloga. Sinteza dosadanih rezultata u istraživanju povijesti Branimirova doba. Prilozi o povijesti benkovačkog kraja.

Katić, Miroslav: Greeks and the hinterland of western Balkans. [Grci i unutrašnjost zapadnog Balkana.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 423–433.

U svjetlu arheoloških istraživanja grčko-ilirske veze dijeli u dva razdoblja: prije osnutka grčkih kolonija Isse i Farosa i nakon toga. Uloga gradine u Ošanićima kod Stoca u trgovačkim vezama između Jadrana – grčkog i italiskog svijeta i ilirske unutrašnjosti na zapadnom Balkanu.

Kudelić, Zlatko: Prvi marčanski grkokatolički biskup Simeon (1611.–1630.) [Simeon (1611–1630) – The first uniate bishop of Marča.] *Povijesni prilozi*, 21/23, Zagreb, 2002, 144–192.

O granicama, imenu, ovlastima grkokatoličke biskupije sa sjedištem u Marči, smještenoj između Ivanića i Čazme. O počecima crkvene unije u Hrvatskoj u tom razdoblju i o sjedinjenju pravoslavnih krajišnika Vojne krajine s Katoličkom crkvom. O etničkoj i vjerskoj pripadnosti Vlaha i brojnom stanju na tom području krajem 16. i u 17. st. (164–169).

Kovačić, Vanja: Nuove scoperte nella Tragurion ellenistica. [Novi nalazi iz helenističkog Tragurija.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 375–395.

Pregled nalaza iz helenističkog razdoblja trogirске povijesti i novijih istraživanja.

Kuntić-Makvić, Bruna: Les Romains et les Grecs adriatiques. [Rimljani i jadranski Grci.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 141–158.

Analizira odnos Rimljana i jadranskih Grka na temelju literarnih vrela većinom antičkih grčkih pisaca koji su bili rimski podanici ili građani i epigrafičkih spomenika.

Malecki, Mieczysław: *Slavenski govori u Istri*. Prev. Barbara Kryžan-Stanojević. Hrvatsko filološko društvo, Rijeka, 2002, 131 str. [Izvornik: *Przegląd słowiańskich gwar Istri*, PAN, Kraków, 1930.]

Marin, Emilio: Novi helenistički nalazi iz Salone i Narone. [New hellenistic finds from Salona and Narona.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 415–421.

Predrimске građevine na području Manastirina (Salona). U Naroni: otkriće Augusteuma, nove spoznaje o forumu i otkriće ostataka ranijeg emporija ispod istraživanog foruma.

Marković, Mirko: *Hrvatske pokrajine. Prirodno-geografska i povijesno-kulturna obilježja*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, 167 str.

Marković, Mirko: *Stočarska kretanja u Dinarskim planinama*. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, 202 str.

Marković, Savo: Statuta et leges civitatis Antibari. (Prilog proučavanju statuta medievalnog Bara). [Contribution to the study of medieval statute of the town of Bar.] *Povijesni prilozi*, 21/23, Zagreb, 2002, 19–42.

Rekonstrukcija srednjovjekovnog barskog statuta prema sačuvanim citatima iz arhiva kotorskog, dubrovačkog, venecijanskog i dr. Primjeri povijesnih toponima i antroponima.

Matijević Sokol, Mirjana: Pisana povijesna svjedočanstva o knezu Branimiru. U: *Hrvatska u doba kneza Branimira. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Benkovcu 12. lipnja 1998*. Zadar, 2002, 23–41.

Analiza položaja Branimirove Hrvatske u ranosrednjovjekovnoj Europi na temelju pisama papa Ivana VIII. i Stjepana VI., Čedadskog evanđelistara te diplomatskih i epigrafskih vrela.

Mihovilić, Kristina: Grčki i helenistički nalazi u Istri i Kvarneru. [Greek and hellenistic finds in Istria and the Kvarner bay.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 499–519.

Sustavni prikaz nalaza koji svjedoče o vezama grčkoga svijeta s Istrom i Kvarnerom od 6. st. pr. Kr. dalje. Bogatstvom i brojnošću grčkih i helenističkih nalaza u Istri ističe se Nezakcij.

Milošević, Miloš: *Pomorski trgovci, ratnici i mecene: studije o Boki Kotorskoj XV–XIX stoljeća*. Priredio: Vlastimir Đokić, Equilibrium, Beograd – CID, Podgorica, 2003, 634 str.

Najstariji hrvatski latinički spomenici (do sredine 15. stoljeća). [The oldest Croatian latin script monuments (until the middle of the 15th century.)] Priredila Dragica Malić; uvodne tekstove napisale Dragica Malić i Dunja Fališevac;

urednik Josip Vončina. HAZU, Zagreb, 2004, CXLVI + 267 str. [Stari pisci hrvatski; knj. 43]

Nazor, Ante: Granica između Splita i Poljica i splitsko-poljički sukobi u XIV. i XV. stoljeću. I dio. Izdvajanje Poljica u zasebnu jedinicu i pitanje pripadnosti Primorja tijekom srednjeg vijeka. *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, 20 (2002), Zagreb, 2003, 29–57.

Pregled historiografije i izvorne građe o Poljicama do dolaska pod mletačku vlast. g. 1444. te spornih pitanja, npr. odnos prema Klisu, stvaranje autonomije Poljica, teritorijalna pripadnost Primorja i granice prema Splitu itd.

Nazor, Ante: Granica između Splita i Poljica i splitsko-poljički sukobi u XIV. i XV. stoljeću. II. dio. Splitsko-poljički sukobi tijekom XIV. i XV. stoljeća. *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, 21 (2003), Zagreb, 2004, 45–81.

Nikić, Andrija: Srednjovjekovni franjevački samostani u Hercegovini. *Hercegovina*, 6–7 (14–15), Mostar, 2000–2001, 203–223.

Kronologija nastanka i djelovanje franjevačkih samostana na tlu današnje Hercegovine na osnovi arhivskih i povijesnih vrela: neubicirani srednjovjekovni Novi u Luci na Neretvi, franj. samostani Bišću, u Ljubuškom i u njegovoj okolini, franj. samostan u Mostaru, u Konjicu, u Blažuju kod Duvna. Navodi podatke o drevnim porušanim crkvama na duvanjskim prostorima (218–222) kojih je bilo dvadesetak.

Oštrić, Goroslav: *Monumenta Heraldica. Izbor iz heraldičke baštine Primorsko-goranske županije*. Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, Rijeka, 2002, VII + 198 str.

O povijesnom razvoju Severinske, Riječke i Primorsko-goranske županije i prikaz nekoliko grbovnica s njihova područja. Ilustracija najnovijih službenih grbova Primorsko-goranske županije. O državnim grbovima nastalima od 17.–20. st. Povijesni grbovi Rijeke, Sušaka, Bakra, Cresa, Hreljina, Malog Lošinja i Osora. Grbovi plemstva i crkvenih dostojanstvenika.

Petrić, Marinko: Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana – podmorsko-arheološka evidencija. [Greek influence on the east Adriatic coast – marine archaeological evidence.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 471–484.

O najstarijem sloju arheoloških nalaza u podmorju hrvatskog dijela Jadrana. Pregled nalaza s oko pedesetak nalazišta s posebnim osvrtom na sidrišni talog luke Faros.

Puljić, Ivica: Stonsko-humska biskupija i počeci kršćanstva u Humskoj zemlji. *Hercegovina*, 8–9 (16–17), Mostar, 2002–2003, 23–30.

O jurisdikciji kasnoantičke biskupije *sarsenterensis* – srednjovjekovne stonske biskupije *Stagnensis* nad Humskom Zemljom.

Povijesni izvori Slavonije, Baranje i Srijema. Skupio i priredio Ive Mažuran, Državni arhiv u Osijeku, Osijek, 2002.

Radić, Dinko; Bass, Bryon: Back to the current Greek reality on Korčula: The ground situation reviewed, new evidence, and future investigations. [O aktualnoj grčkoj stvarnosti na Korčuli: revizija situacije na terenu, novi dokazi i buduća istraživanja.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 289–302.

Sanader, Mirjana: Issa prije Dionizija I. Sirakuškog? Novi prilog staroj hipotezi. [Issa before Dionysius I of Syracuse?] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 311–318.

Na temelju figurica od terakote pronađenih na Visu i drugim lokalitetima zaključuje o postojanju helenskog naselja u Issi između 450. i 350. god. pr. Kr.

Sivrić, Marijan: Franjevački samostani i crkve Bosanske vikarije (provincije) u oporukama dubrovačkog notarijata od srednjeg vijeka do 1808. godine. *Hercegovina*, 6–7 (14–15), Mostar, 2000–2001, 143–171.

Prati kronološki od druge polovice 14. st. spomen franjevačkih samostana i crkava na području Provincije Bosne Srebrene u oporukama Državnog javnog notarijata u Dubrovniku u razdoblju od njegova osnutka 1284. do god. 1808. Povijesni toponimi i antroponimi iz oporuka. Analiza građe i prikaz na zemljovidu.

Slukan-Altić, Mirela: Hidroregulacija Drave i njezini utjecaji na transformaciju prirodnog i kulturnog pejzaža Podravine. *Podravina – Časopis za multidisciplinarna istraživanja*, 1/2, Meridijani, Koprivnica, 2002, 128–152.

Na osnovi starih zemljovida donosi povijesnu sliku hidroregulacije korita rijeke Drave na prostoru nekadanjega Varaždinskog generalata s osvrtom na promjene u ekosustavu. Preslike zemljovida.

Sopta, Josip: Franjevci Bosanske vikarije na području Dubrovnika. *Hercegovina*, 6–7 (14–15), Mostar, 2000–2001, 173–187.

O dolasku, početnom djelovanju franjevacu Bosanske vikarije na Pelješcu, Primorju, Konavlima, Popovu polju i šire i izgradnji pet samostana: u Stonu, u Rožatu, na Badiji pokraj Korčule, u Slanom i Sv. Vlaha u Konavlima.

Stipetić, Vladimir; Vekarić, Nenad: *Povijesna demografija Hrvatske*. [Historical demography of Croatia.] HAZU; Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, Zagreb-Dubrovnik, 2004, 372 str. [Posebna izdanja. Serija: Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice; knj. 11]

Sveti Ivan Zelina i zelinski kraj u prošlosti: zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 15. prosinca 2000 u Sv. Ivanu Zelini. [The region of Sveti Ivan Zelina in the past. Proceedings from the scientific congress held at 15th December 2000 in Sv. Ivan Zelina.] Gl. ur. Ante Gulin. HAZU, Zagreb; Grad Sv. Ivan Zelina, 2003, 382 str. [Posebna izdanja HAZU]

Raznorodni podatci o zelinskom kraju: arheološki, povijesni, povijesno-umjetnički, arhivski, gospodarski, društveni, demografski, kulturni, etnografski i jezični.

Šanjek, Franjo: *Bosansko-humski krstjani u povijesnim vrelima (13.–15. st.)* Barbat, Zagreb, 2003, XLVI + 397 str.

Obrađuje podrijetlo, povijesni razvoj i nestajanje crkve bosansko-humskih krstjana, njihov crkveni ustroj i nauk. Osobita je vrijednost objavljivanje vrela o krstjanima na izvornom jeziku i u prijevodu na hrvatski. Usporedba s drugim heterodoksnim zajednicama srednjega vijeka: katarima i valdenezima. Sadržava bibliografiju studija i vrela posvećenih ovoj problematici (XVII.–XXX.), pojmovnik heterodoksnih sljedbi (XXXI.–XXXVIII.) i na kraju 3 kazala: osoba (373–383), toponima i etnonima (385–388) i predmetno kazalo (389–397). U cjelini Članovi Crkve bosanske koji se poimence spominju u povijesnim vrelima (40–45) nalazi se kronološki popis imena djedova, stojnika, gostiju, staraca i krstjana Crkve bosanske te zemljovid heterodoksnog kršćanstva u Hrvatskoj i BiH (12.–15. st.) (46).

Škegro, Ante: Kristijanizacija istočnih dijelova Branimirove države. U: *Hrvatska u doba kneza Branimira. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Benkovcu 12. lipnja 1998.* Zadar, 2002, 125–170.

Kristijanizacija županija Livno, Pliva i Pset koje su pripadale ranosrednjovjekovnoj hrvatskoj državi, koja je počela još u kasnoantičko doba. Ističe da nije na svim područjima bilo prekida kontinuiteta kršćanstva između kasne antike i srednjega vijeka.

Škegro, Ante: *Na rubu opstanka. Duvanjska biskupija od utemeljenja do uključivanja u Bosanski apostolski vikarijat.* Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2002, 359 str. [Biblioteka Hrvatska povjesnica, 3; Monografije i studije, 23]

U monografiji posvećenoj Duvanjskoj biskupiji autor u I. dijelu *Problem tzv. Delminijske biskupije* (15–114) kritički preispituje gotovo sve dosadanje rezultate istraživanja o ovoj dijecezi zaključujući da rimski Delminij nikad nije bio sijelom dijecezanskog biskupa, a Duvanjskoj biskupiji nema sigurnog spomena prije kraja 13. st., odnosno početka 14. st. U II. dijelu *Duvanjska biskupija* (115–157) raspravlja o imenu, okolnostima utemeljenja, sjedištu, katedrali, teritoriju biskupije itd. III dio donosi *Kronotaksu biskupa Duvanjske biskupije* (159–212), a IV. *Prilozi-Vrela*, Kazalo osoba, crkvenih pojmova, naselja itd.

Štambuk-Giljanović, Nives: *Vode Cetine i njezina porječja.* [The Cetina river and its watershed.] Zavod za javno zdravstvo Županije splitsko-dalmatinske, Split; Hrvatske vode, Zagreb, 2002, 814 str. [Biblioteka Zavoda za javno zdravstvo Županije splitskodalmatinske]

Mnoštvo zanimljivih podataka o rijeci Cetini, Jadru i Žrnovnici i izvan stručno hidrološke problematike: Popis speleoloških oblika na području Splitske zagore, otoka Brača i Hvara; popis poljičkih naziva za oblike krša i poljičko nazivlje o vodi; imena vodocrpilišta, vodoopskrbnih objekata (vodovodi, nakapnice, zdenci) i umjetnih hidroenergetskih objekata na području Cetinske krajine (koji obuhvaća velik dio Dalmatinske zagore, jugozapadni dio BIH, obalni srednjodalmatinski pojas s otocima: Brač, Hvar, Šolta i Vis).

U kraljevskim stranama i pod Svetim Markom: vizitacije u pulskoj nadbiskupiji na austrijskom i mletačkom području godine 1658. i 1659. /Dalle parti arciducali e sotto San Marco: visite arciducali fatte del anno 1658 et venete 1659. Za tisak pripremili Nina Kudiš Burić i Nenad Labus. U prijevodu i prijepisu Rosalije Massarotto. Prijevod s hrvatskog Rosalia Massarotto, Lavinia Belušić. Riječka nadbiskupija; Adamić d.o.o., Rijeka; Porečko-pulska nadbiskupija, Poreč, 2003, 424 str.

Ujdurović, Miroslav: *Stanovništvo Makarskog primorja od 15. do 19. stoljeća.* [Population of Makarska Littoral from the 15th to the 19th century.] Knjigotisak d.o.o., Poglavarstvo općine Gradac, Gradac, 2002, 251 str.

Demografska studija temeljena na popisima stanovništva Makarskog primorja za turske uprave iz g. 1475./77. i 1626., za Mletačke uprave iz 1695., popisa pučanstva i stanja duša tijekom 18. st. i najopsežnijeg popisa za prve austrijske uprave iz 1802. Donosi obilje onomastičkih podataka kroz razdoblje od 4 stoljeća za područje Makarskog primorja. Usporedba podataka i tablični prikazi, popisi antroponima i dr.

Vanotti, Gabriella: Enea a Corcira Melaina. [Eneja na Korkiri Melajni.] U: *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Književni krug, Split, 2002, 77–81.

U priči o Eneji na Korkiri Melajni vidljiv je utjecaj Sirakuze, kao i u jadranskom kultu boginje Afrodite i junaka Diomeda.

Zirdum, Andrija: Selidbe, granice i pokušaji naseljavanja Bosanske Posavine početkom 18. stoljeća. *Bosna franciscana* 10/17 (2002), Časopis Franjevačke teologije, Sarajevo, 2002, 160–176.

Živković, Pavo: Usora i Soli u prva dva stoljeća turske prevlasti. *Hercegovina*, 8–9 (16–17), Mostar, 2002–2003, 103–120.

Pregled demografskih, etničkih i vjerskih prilika na području Usore i Soli tijekom 16. i 17. st. s osobitim osvrtom na brojno stanje i sudbinu naselja hrvatskog katoličkog pučanstva na temelju povijesnih vrela. Brojni povijesni toponimi.

Ines Schaub-Gomerčić